

Informatie bij de behandeling met 5FU-B (fluorouracil en bevacizumab)

Deze informatiefolder is samengesteld door het Amsterdam UMC om algemene informatie te verstrekken over uw behandeling. Wat gebeurt er met uw lichaam? Wat zijn de bijwerkingen en hoe kunt u daar het best mee omgaan?

Wat is chemotherapie?

Chemotherapie is een behandeling van kanker met chemische medicijnen die een celdodend effect hebben. Fluorouracil (5FU) is zo'n medicijn. Het zorgt ervoor dat de tumorcellen zich niet meer kunnen delen. Alle delende cellen worden hierdoor getroffen, dus ook normale, gezonde cellen. Hierdoor kunt u last krijgen van bijwerkingen. Welke bijwerkingen en hoeveel klachten dit geeft is per persoon verschillend.

Meer informatie over chemotherapie vindt u in de bijgevoegde folder over chemotherapie.

Wat is doelgerichte therapie?

Bij doelgerichte therapie worden medicijnen gegeven om kankercellen te doden of de groei ervan te remmen. Bevacizumab is zo'n vorm van doelgerichte therapie. Het probeert tegen te gaan dat er nieuwe bloedvaatjes rondom de tumor ontstaan. Als er minder bloedvaten zijn, gaat er minder bloed en dus minder zuurstof en voedingsstoffen naar de tumor. Zo groeit de tumor minder hard, stopt de tumor met groeien of wordt de tumor kleiner.

De behandeling in de praktijk

De behandeling is een combinatie van chemotherapie en doelgerichte therapie.

- Fluorouracil (5FU) wordt via een infuus en pompje (CADD) toegediend. De toediening duurt 10 minuten (infuus) en 46 uur (CADD).
- Bevacizumab wordt 1 keer per twee weken via het infuus toegediend gedurende 20 minuten.

Ondersteunende medicatie

- Folinezuur is een soort vitamine dat de werking van de fluorouracil (5FU) versterkt en daardoor het effect vergroot. De toediening duurt 60 minuten.

Medicatie	Toedieningswijze	1x per 2 weken		
		Dagen/dag vd cyclus		
Chemotherapie		1	2 - 3	4 -14
Fluorouracil (5FU)	Infuus - 10 minuten	✓		
Fluorouracil (5FU)	CADD - 46 uur	✓	✓	
Doelgerichte therapie				
Bevacizumab	Infuus - 20 minuten	✓		
Ondersteunende medicatie				
Folinezuur	Infuus - 60 minuten	✓		
Anti-emetica				
Ondansetron 8 mg	Infuus	✓		
Dexamethason 8 mg	Infuus	✓		
Anti-emetica thuis				
Metoclopramide 10 mg	Tablet, 3 keer per dag zo nodig	✓	✓	✓

Het aantal behandelingen dat toegediend wordt kan per patiënt verschillend zijn. Dit hangt samen met de wijze waarop men de behandeling verdraagt en de mate waarin het ziekteproces reageert op de therapie. Verdraagt u de behandeling goed en neemt het ziekteproces in omvang af of blijft het stabiel, dan wordt de behandeling voortgezet.

Het is moeilijk te voorspellen of u veel of weinig last van de behandeling ondervindt. Sommige mensen merken nauwelijks iets van bijwerkingen. Anderen voelen zich een paar dagen niet lekker, of zijn echt ziek. Ook kan het zo zijn dat u zich tijdens de ene behandeling goed voelt en tijdens een andere behandeling meer klachten heeft.

In de 'rust' tussen de behandelingen kunt u lichamelijk en geestelijk weer op krachten komen en voelt u zich aanzienlijk beter.

Voorafgaand aan de behandeling vindt een gesprek plaats met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist en wordt uw bloedbeeld gecontroleerd.

Specifieke bijwerkingen voor deze behandeling

Diarree

Diarree is dunne tot waterdunne ontlasting, meer dan 6 keer per dag.

Neem direct contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist indien:

- de diarree frequentie meer dan 6 keer per dag is
- u minder dan een liter vocht drinkt
- de diarree langer dan 24 uur aanhoudt
- andere klachten ontstaan zoals koorts of braken

Wat kunt u doen?

Op advies van uw behandelend arts of verpleegkundig specialist kunt u starten met loperamide. Start met 2 capsules (=4mg), continueer de loperamide door elke keer dat u diarree heeft een capsule (=2mg) in te nemen. U mag maximaal 16mg per dag innemen. Compenseer daarnaast het vochttekort door 2 liter per dag te drinken.

Haaruitval

Uw haar kan uitvallen bij deze behandeling, hierbij kan er een pijnlijke hoofdhuid ontstaan. Dit is tijdelijk. Via uw behandelend arts of verpleegkundig specialist kunt u een verwijzing krijgen voor het aanpassen van een haarstuk. Ook zijn er speciale sjaaltjes en mutsjes ontwikkeld.

Misselijkheid

Om misselijkheidsklachten zo beperkt mogelijk te houden, kunt u het volgende schema aanhouden.

- De dag waarop de toediening plaats vindt, krijgt u via het infuus medicatie om misselijkheid te voorkomen.
- Metocloperamide (Primperan) tabletten of zepillen 10mg mag u bij klachten 3 keer per dag gebruiken, bij voorkeur een half uur voor de maaltijd. Indien de misselijkheidsklachten hierbij blijven aanhouden, neem dan contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Huidreactie van de handen en voeten (Hand - voet syndroom)

Handpalmen en voetzolen kunnen door Fluorouracil (5FU) rood en gezwollen raken en pijnlijk aanvoelen. Bij pijnlijke handen en/of voeten moet u contact opnemen met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Ook kan de huid van het gehele lichaam droog worden en kan er jeuk optreden. De huid wordt gevoeliger voor zonlicht. Wanneer Fluorouracil (5FU) gedurende langere tijd ingenomen wordt, kan de huidskleur iets bruiner worden dan voor u normaal is.

Wat kunt u doen?

Behandel uw huid en vooral uw handen en voeten met zorg. Gebruik een vette crème om de huid soepel te houden. Draag geen knellende schoenen en zorg ervoor dat u geen wondjes aan handen en voeten krijgt. Zit niet in de volle zon; u kunt veel sneller verbranden dan u gewend bent. Meld huidklachten aan uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Pijn op de borst

Wanneer er pijn op de borst optreedt (vooral tijdens inspanning), dient u direct contact op te nemen met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist. Dit kan het gevolg zijn van de Fluorouracil (5FU). De toediening hiervan dient dan gestaakt te worden.

Overgevoeligheid

Bevacizumab kan een allergische reactie geven. Klachten die tijdens een allergische reactie kunnen ontstaan zijn roodheid, pijn in de onderrug, benauwdheidsklachten, huiduitslag, onrust, duizeligheid, beklemmend gevoel op de borst, rillen en een lage bloeddruk.

Wat kunt u doen?

Informeer direct uw verpleegkundige als deze klachten ontstaan. De toediening wordt tijdelijk onderbroken en u krijgt medicatie om de klachten tegen te gaan.

Hoge bloeddruk

Bevacizumab heeft als bijwerking dat de bloeddruk kan stijgen. Daarom meten wij voorafgaand aan de behandeling uw bloeddruk. Indien de bloeddruk te hoog is, vindt er overleg met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist plaats.

Complicaties wondgenezing

Bevacizumab geeft een slechtere wondgenezing, dus voorkom wondjes, schaafplekjes e.d. Direct na een operatie of bestraling wordt er niet gestart met een behandeling met bevacizumab . Meldt het bij uw behandelend arts of verpleegkundig specialist indien uw wondjes niet genezen.

Trombose

Door bevacizumab bestaat er een kleine kans op trombose: het ontstaan van een bloedstolsel in een bloedvat van uw long, arm of been.

- Longembolie: klachten van pijn bij de ademhaling en kortademigheid
- Trombosebeen/-arm: klachten van een pijnlijke, dikke en rode arm of been.

Wat kunt u doen?

Neem bij bovenstaande klachten direct contact op met uw behandelend arts of uw verpleegkundig specialist.

Bloeding

Er bestaat een kleine, maar verhoogde kans op een perforatie of bloeding in de tumor. Indien u bloedverlies of acute pijn in de buik krijgt, dient u contact op te nemen met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist.

Uitscheiding

Urine, ontlasting, bloed, braaksel, wond- en drainvocht zijn lichamelijke uitscheidingsproducten. In dit vocht kan de eerste dagen na de behandeling kleine resten chemotherapie aanwezig zijn. Dit kan schadelijk zijn voor de omgeving. Er is onvoldoende onderzoek verricht om een uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid van resten chemotherapie in sperma en vaginaal vocht. Ga intimiteit dus niet uit de weg! Tot **2 dagen** na de behandeling zijn er resten aanwezig.

Wat kunt u doen?

- Toilet gebruik: voorkom spetteren of morsen ter verspreiding van resten chemotherapie. Trek tweemaal door met een gesloten deksel. Mannen wordt geadviseerd zittend te plassen.
- Bevuilde kleding of linnengoed eerste dagen na de behandeling: is uw kleding bevuild bijvoorbeeld door misselijkheidsklachten? Spoel uw kleding eerst met koud water af, hierna mag het meegewassen worden op een normaal programma van de wasmachine.
- Zorg dat er tijdens een behandeling met chemotherapie geen zwangerschap kan ontstaan. Gebruik bij seksueel contact goede anticonceptiemiddelen zoals een condoom.

Meer informatie

Neem direct contact op met uw behandelend arts of verpleegkundig specialist bij het ontstaan van (nieuwe) klachten.

Als u meer wilt weten of in contact wilt komen met andere patiënten met kanker, dan kunt u zich wenden tot de volgende adressen:

- www.kanker.nl/verwijsgids
Hier kunt u oncologisch gespecialiseerde hulpverlener opzoeken bijvoorbeeld voor revalidatie.
- www.voedingenkankerinfo.nl
Adviezen bij chemotherapie en voeding.
- [Stichting Darmkanker.nl](http://StichtingDarmkanker.nl)
Infolijn 0 900 - 20 25 6 25

Daarnaast kunt u folders van Amsterdam UMC en van KWF Kankerbestrijding vinden in de wachtruimte of bij de verpleging opvragen.